

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

Fakulta architektury
Ústav experimentální tvorby

BRNO 2022

**MODERNITA
A HOLOCAUST
DOKUMENTAČNÍ
CENTRUM
HOLOCAUSTU
NA MORAVĚ**

DIPLOMOVÁ PRÁCE, Modernita a holocaust

autor diplomové práce:
Bc. Eva Harlenderová

vedoucí diplomové práce:
mgr inž. arch Szymon Rozwalka

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV EXPERIMENTÁLNÍ TVORBY

DEPARTMENT OF EXPERIMENTAL DESIGN

MODERNITA A HOLOCAUST

MODERNITY AND THE HOLOCAUST

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Eva Harlenderová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

mgr inž. arch Szymon
Rozwalka

BRNO 2022

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0015/2021
Ústav: Ústav experimentální tvorby
Studentka: **Bc. Eva Harlenderová**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: bez specializace
Vedoucí práce: **mgr inž. arch Szymon Rozwalka**
Akademický rok: 2021/22

Název diplomové práce:

Modernita a holocaust

Zadání diplomové práce:

Název odkazuje na stejnojmennou knihu Zygmunta Baumana, v níž analyzuje vztah mezi moderním myšlením a holocaustem. Předkládá silnou a pro mnohé kontroverzní tezi, že holocaust je nejextrémnějším vyústěním tohoto myšlení.

V diplomové práci budou mít studenti za úkol navrhnout budovu pro Dokumentační centrum holocaustu na Moravě v Brně. Téma projektu, těžké a extrémní, v jehož konfrontaci se klasické modernistické architektonické myšlení jeví jako archaické a "nevhodné", se zdá být ideálním tématem pro diplomovou práci. Bonusem bude možnost porovnat svou práci s architekty, kteří přijali pozvání k účasti v uzavřené architektonické soutěži (Herzog & deMeroun, MVRDV, Kengo Kuma).

Rozsah grafických prací:

Návrh budovy pro Dokumentační centrum holocaustu na Moravě v Brně.

Povinné výstupy:

Model 1:100/1:200

Grafická část:

- Průvodní zpráva
- Situace širších vztahů
- Situace 1:1000
- Půdorysy podlaží 1:200
- Charakteristické pohledy a řezy 1:200
- Perspektiva/axonometrie exteriéru
- Perspektiva/axonometrie interiéru
- Stavební detail
- Prostorově–konstrukční schéma

Seznam literatury:

– Bauman Zygmunt, Modernita a Holocaust. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2003. ISBN: 80-86429-23-7

– Bauman Zygmunt, Retrotopia. Artforum, 2017. ISBN: 978-80-8150-176-0

– Kopec Jakub, Rozwalka Szymon. Compact City / Kompaktní město. Brno: 4AM, 2012. ISBN: 978-80-905149-0-4

Termín zadání diplomové práce: 14.2.2022

Termín odevzdání diplomové práce: 31.7.2022

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Eva Harlenderová
student(ka)

mgr inž. arch Szymon Rozwalka
vedoucí práce

B.Arch. Martin Kaftan, MSc,
Ph.D.
vedoucí ústavu

V Brně dne 14.2.2022

Ing.arch. MArch Jan Kristek,
Ph.D.
děkan

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Čestně prohlašuji,

že předložená diplomové práce na téma „Modernita a holokaust“ je mým původním dílem, kterou jsem vypracovala samostatně. Diplomová práce navazuje na předdiplomní projekt, který jsem zpracovala v zimním semestru v roce 2021 pod vedením mgr inž. arch Szymona Rozwalky.

V Brně dne 14.7. 2022

Bc. Eva Harlenderová

PODĚKOVÁNÍ A VĚNOVÁNÍ

Tímto bych chtěla poděkovat svému vedoucímu diplomové práce mgr inž. arch Szymonovi Rozwalkovi za jeho vedení, přínosné rady a konstruktivní připomínky po dobu průběhu celé diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat paní prof. Ing. arch. Monice Mitášové, Ph.D. za odborné konzultace v koncepční části diplomové práce a panu Ing. Zdeňku Vejpusťkovi, Ph.D. za konzultace konstrukčního řešení návrhu stavby.

Děkuji také Tomáši Müllerovi a Jakubovi Nohejlovi za cenné rady a diskuze nad mou diplomovou prací. A v neposlední řadě především svojí rodině za podporu po čas vypracování celé mé diplomové práce.

Svou diplomovou práci bych chtěla věnovat své nejmilovanější a nejlaskavější mamince, RNDr. Magdaléně Harendrové, Ph.D., která byla mou největší oporou po celou dobu mého studia, měla se mnou neskutečnou trpělivost a dodávala mi kuráž a povzbuzení v těch nejtěžších chvílích.

ANOTACE

Diplomová práce navazuje na poznatky získané v rámci zpracování předdiplomové práce v předešlém semestru. Hlavními výstupními body k vytvoření předdiplomové práce byla kniha *Modernita a holocaust* od polského sociologa Zygmunda Baumana a pojem „otherness“, který zdefinoval architekt Peter Eisenman při navrhování Židovského památníku v Berlíně. Na základě těchto poznatků jsem zpracovala mapy, které se zabývaly jinakostí z pohledu majoritní a minoritní společnosti a mapy rozšíření židovské komunity na území města Brna, ze kterých následně vycházím ve svém diplomovém projektu.

Zadáním diplomového projektu je navrhnutí na předem určené parcele v Brně Dokumentační centrum holocaustu na Moravě. Na tento projekt byla vyhlášena uzavřená architektonická soutěž. V navrhování výše zmíněné budovy se snažím pomocí architektonického jazyka zachytit proměnlivost a fluiditu lidského společenství. Nad lidskou společností uvažuji jako o spojitosti a proměnlivosti jednotlivých kultur definovaných jako minoritní a majoritní společnosti. Architekturu se snažím vyjádřit prolínání se, proměnlivost a nestabilitu hierarchie minoritních a majoritních společenství. Vytvářím tak nejasně dominantní a submisivní prostory. Z jednoho místa se prostor může zdát submisivním, kdežto z jiného se může jevit spíše dominantním.

Klíčová slova: Dokumentační centrum holocaustu na Moravě, modernita a holocaust, otherness, dominance a submisivita, fluidita, architektonická soutěž v Brně

HARLENEROVÁ, Eva. *Modernita a holocaust* [online]. Brno, 2022 [cit. 2022-07-15]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/141115>. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta architektury, Ústav experimentální tvorby. Vedoucí práce Szymon Rozwalka.

ANOTATION

The diploma thesis builds on the knowledge gained during the preparation of the pre-diploma thesis in the previous semester. The main outputs for the thesis were the book *Modernity and the Holocaust* by the Polish sociologist Zygmund Bauman and the concept of „otherness“ defined by the architect Peter Eisenman when designing the Jewish Memorial in Berlin. On the basis of these findings, I prepared maps that dealt with otherness from the perspective of majority and minority societies and maps of the spread of the Jewish community in the city of Brno, which I subsequently based my diploma project on.

The task of the diploma project is to design a Holocaust Documentation Centre in Moravia on a predetermined plot of land in Brno. A closed architectural competition was announced for this project. In the design of the above mentioned building, I try to capture the fluidity and changeability of the human community through the architectural language. I think of human society as a continuity and fluidity of individual cultures defined as minority and majority societies. Through architecture I try to express the intermingling, fluidity and instability of the hierarchy of minority and majority communities. In doing so, I create ambiguously dominant and submissive spaces. From one place a space may appear submissive, whereas from another it may appear more dominant.

Keywords: Documentation Centre of Holocaust in Moravia, modernity and the Holocaust, otherness, dominance and submissiveness, fluidity, architectural competition in Brno

HARLENDEROVÁ, Eva. *Modernita a holocaust* [online]. Brno, 2022 [cit. 2022-07-15]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/141115>. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta architektury, Ústav experimentální tvorby. Vedoucí práce Szymon Rozwalka.

OBSAH

1

**kontext místa
navrhované
stavby
a urbanistické
řešení**

2

**návaznost
diplomové práce
na předdiplomní
projekt
a koncept**

3

**konstrukční
a materiálové
řešení**

4

**architektonické
řešení**

5

dokumentace

1

**KONTEXT MÍSTA
NAVRHOVANÉ STAVBY
A URBANISTICKÉ
ŘEŠENÍ**

KONTEXT MÍSTA NAVRHOVANÉ STAVBY

Lokalita, ve které má být objekt postaven je velmi specifická. V bezprostřední blízkosti zastavované parcely se nachází autobusové nádraží, opačným směrem potom hlavní vlakové nádraží v Brně, jedná se tak o největší dopravní uzel v Brně. Zastavovaná plocha je obklopena z jedné strany vozovkou třetí kategorie, po které vedou trasy městské hromadné dopravy. Z druhé strany výše zmíněné parcely probíhá železniční trasa, v rámci níž je v blízkosti místa stavby situován viadukt Křenová.

Parcela stavby je zároveň součástí brněnské okružní třídy, která byla v 19. století zbudována po vzoru Paříže, Barcelony a vídeňské Ringstrasse. Okružní třída neboli brněnská Ringstrasse vznikla po odstranění opevnění a dodnes slouží jako dopravní tepna města, na které jsou po vzoru výše zmíněných metropolí zbudovány důležité veřejné stavby. Umístění veřejné budovy navrhovaného Dokumentačního centra holocaustu na Moravě je proto na tomto místě brněnské Ringstrasse velmi příhodné. Okružní třída zároveň vytváří hranici mezi exkluzivním centrem města a z druhé strany rozvojovou méně atraktivní lokalitou města.

Právě tento pozemek je ke stavbě Dokumentačního centra také vybrán z důvodu historické návaznosti na židovskou historii pojící se k Brnu. Tato oblast hrála v dějinách židovského společenství velkou roli. Již ve 13. století se na dnešním čtyřúhelníku vymezeném hotelem Padowetz, Zelným trhem, Masarykovou a Měninskou ulicí nacházelo na území středověkého Brna původní židovské osídlení. Vstup do starobylého Brna byl v místě křížení brněnské Ringstrasse a Masarykovy ulice, jednalo se o Židovskou bránu. V místech dnešního nádraží se nacházel židovský hřbitov. Na přelomu 19. a 20. století, v dobách největšího rozkvětu židovské éry se v blízkosti řešeného území nacházela na rohu dnešních ulic Spálená a Přízova Velká synagoga a v ulici Křenová Polský templ. Dále zde bylo jedno z hlavních center židovského průmyslu, v této oblasti tu byla situována velká četnost textilních továren. V období druhé světové války se nedaleko řešené parcely nacházela v dnešních ulicích Mlýnská, Křenová, Vlhká a Špitálka takzvaná „ghetta bez zdi“. Jednalo se o ulice, které se nacházely v blízkosti synagog a židovské obce, kam byli Židé nuceni se přestěhovat. Ze současného hlavního nádraží byli Židé zvláštními nočními vlaky vypravovanými z prvního nástupiště deportováni do ghetta v Terezíně nebo přímo do vyhlazovacích táborů. V současné době odkazuje v blízkosti lokality na židovskou historii pouze funkcionalistická synagoga Agudas Achim.

- okružní třída
- okružní třída - významné objekty
- řešená parcela
- okolní zástavba
- historické centrum
- rozvojová lokalita
- synagoga Agudus achim
- hlavní nádraží
- autobusové nádraží

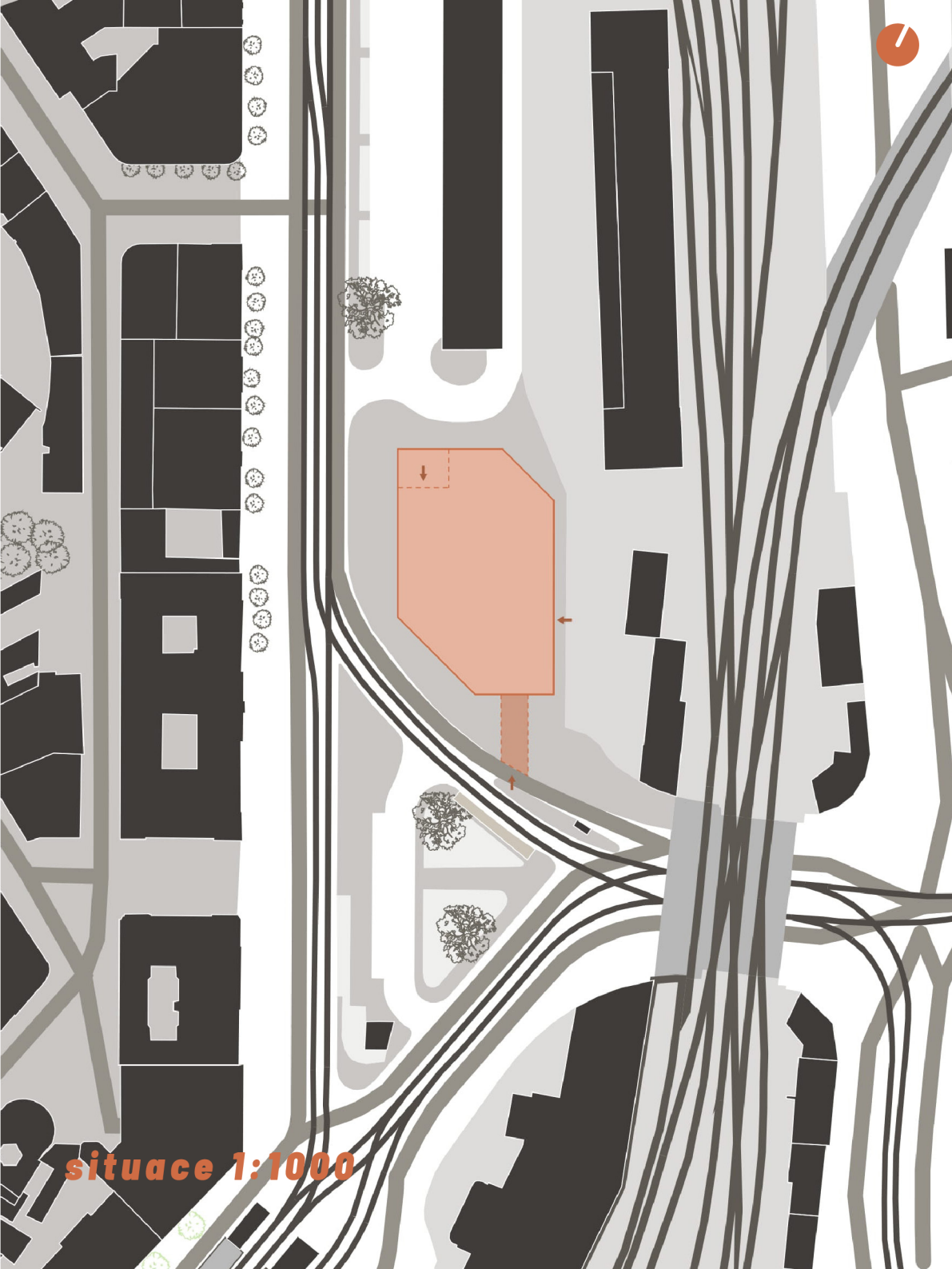
PŮVODNÍ ŽIDOVSKÉ OSÍDLENÍ
 nacházelo se na čtyřúhelníku vymezeném zhruba
 hotelem Padowetz, Zelným trhem, Masarykovou a
 Měnskou ulicí.

- 1 Synagoga
- 2 Židovská brána
- 3 Hřbitov
- 4 Velká synagoga
- 5 Polský templ

- TOVÁRNÝ**
- 1 Vlnářské továrny bratří Stiassnych
 - 2 Vlnářské továrny M. E. Schwarze
 - 3 Vlnářské továrny S. Schönfelda
 - 4 Vlnářské továrny bratří Strakoschových
 - 5 Vlnářské továrny Otty Weisse
 - 6 Textilní továrna Moses Löw - Beer
 - 7 Vlnářské továrny Jakuba Hechta
 - 8 Továrna na sukna Adolf Weinberger
Barvírna, úpravná a chemická čistírna látek
Sigmund Fluss
 - 9 Továrna na vlněné zboží Adolf Löw & syn
 - 10 Továrna na jemné sukna a vlněné zboží
Friedrich Redlich
 - 11 Textilní továrna a prádelna Arona & Jakoba
Löw - Beera synové

- „GHETTO BEZ ZDÍ“**
 ulice s největší koncentrací židovských obyvatel
- A ulice VLHKÁ
 - B ulice ŠPITÁLKA
 - C ulice KŘENOVÁ
 - D ulice MLÝNSKA

Situace širších vztahů 1:5000

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Zastavovaná parcela je podle platného územního plánu určena jako stavební plocha s funkcí jako plocha pro veřejnou vybavenost s funkčním typem pro kulturu. V současné době toto území slouží jako nevzhledné placené parkoviště pro 79 parkovacích míst pro osobní automobily.

Pro určení místo k zástavbě je specifické, že je součástí brněnského Ringstrasse. Nachází se na ulici Benešova. Kolem stavby probíhá vozovka třetí kategorie, která je zároveň součástí linek hromadné kolejové dopravy. Místo stavby přímo navazuje na autobusové nádraží, z druhé strany o kousek dál je potom situováno hlavní vlakové nádraží, toto území se tak stává největším dopravním uzlem v Brně. Pozemek je bezprostředně obklopen stavbami Hotelu Grand, OC Letmo, výše zmíněného autobusového nádraží Bohuslava Fuchse a historické budovy ČD. Nedaleko se nachází viadukt Křenová.

Budova projektovaného Dokumentačního centra je navržena pomocí překrývajících se rovnoběžných čtverců, které jsou směřovány rovnoběžně vzhledem k ulici Benešova. Hlavní vstup do budovy určený pro návštěvníky Dokumentačního centra je umístěn ze strany autobusového nádraží. Před vstupem je navrhnut plac o 108 m², který je částečně zastřešen zbytkem budovy. Vedlejší vchod pro zaměstnance je situován z boku ze strany železnice. Vstup navazuje na Benešovu a Nádražní ulici, kde se příhodně nachází zastávka městské hromadné dopravy. Tunelový vjezd pro auta do parkoviště nacházející se v podzemních patrech stavby ústí do ulice Benešova v bezprostřední blízkosti viaduktu Křenová.

situace 1:1000

2

**NÁVAZNOST
DIPLOMOVÉ PRÁCE
NA PŘEDDIPLOMNÍ
PROJEKT
A KONCEPT**

NÁVAZNOST DIPLOMOVÉ PRÁCE NA PŘEDDIPLOMNÍ PROJEKT

Diplomová práce navazuje na poznatky získané v rámci zpracované předdiplomové práce v předešlém semestru. V rámci předdiplomní práce jsem vycházela z knihy Modernita a holokaust od polského sociologa Zygmunda Bauman, který zkoumal vztah mezi modernistickým pojetím člověka, jeho myšlením a holocaustem ze sociologického hlediska. Dalším důležitým výstupním bodem byla práce s pojmem „otherness“, který použil architekt Peter Eisenman jako hlavní myšlenku při navrhování Židovského památníku v Berlíně. Pracoval s emocemi, tudíž s pojmem otherness, protože být Židem v Německu bylo jiné. Bylo to jiné v prostoru a čase. Architekt navrhoval památník tak, aby pomoci prostoru vytvářel v lidech, které budou později památník navštěvovat emoce zachycení a ztracení v prostoru.

V rámci svého předdiplomního projektu jsem potom dále pracovala hlavně s pojmem „otherness“, tedy s jinakostí. Snažila jsem se tento pocit promítnout do urbanismu města Brna. Nejprve jsem tento pojem použila ve smyslu toho co znám a neznám. Místa co jsou mi známá a povědomá a místa co jsou pro mě nová - jiná. Vytvořila jsem tak Mapu mého teritoria a vyznačila si na této mapě místa, která jsou pro mě komfortní a diskomfortní. Následně jsem si vybrala z mapy mého teritoria diskomfortní část nacházející se u hlavního nádraží, v této zóně se také nachází parcela, na které navrhuji svou diplomovou práci.

Výše zmíněnou zónu jsem zkoušela vnímat různými způsoby pohledem majoritní (většinová společnost) a minoritní společnosti (romové a lidé bez domova) města Brna. Ze zkoumání oblasti očima různých společenských skupin jsem vytvořila pocitové Mapy komfortních a nekomfortních oblastí majoritní/minoritní skupiny obyvatelstva města Brna. Použila jsem tu pojem otherness ve smyslu být jiný v Brně z pozice většinové společnosti a menšinové společnosti - roma a člověka bez domova.

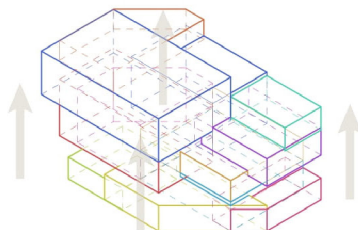
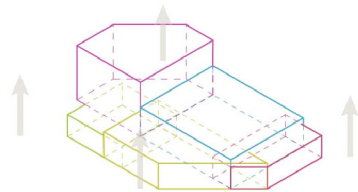
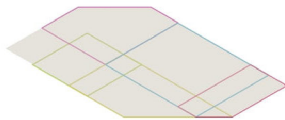
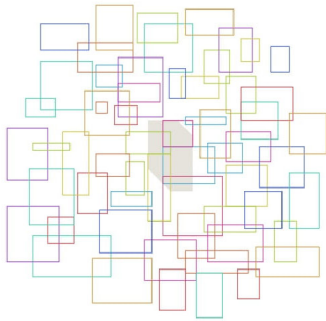
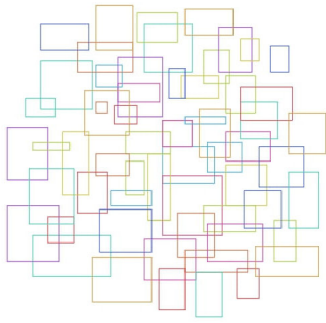
Být jiný v prostoru a čase doslova vystihuje historie židovského obyvatelstva na území města Brna v různých historických úsecích. V rámci své předdiplomové práce jsem se podrobněji zabývala židovskou historií a vytvořila tak Mapy rozšíření židovské komunity na území města Brna. Jednotlivé mapy poté demonstrovaly postavení židovské komunity na základě zásadních historických událostí charakteristických pro toto společenství. Z map jde vyčíst jakým způsobem byla komunita na území města Brna v jednotlivých historických etapách tolerována nebo diskriminována.

Na základě zpracovaných Map komfortních a nekomfortních oblastí minoritní a majoritní skupiny a Map rozšíření židovské komunity na území města Brna v časových rozmezích od roku 1253 až po současnost jsem poté vycházela při navrhování konceptu mé stavby.

KONCEPT - MYŠLENKA

Z map rozšíření židovské komunity na území města Brna v jednotlivých historických etapách je patrná nestálost postavení této komunity, která byla nejvíce ovlivňována legislativou tehdejšího státního útvaru. Z map je také možno vyčíst proměnlivost postavení židovské komunity na území města Brna. Od úplné diskriminace tohoto obyvatelstva a odsunutí až po úplné začlenění a velký ekonomický vliv na celé město. Tato výše zmíněná proměnlivost je hlavním konceptem celého mého projektu.

Nestálost lidského společenství je velmi častá a pro lidi typická. Příklad této nestálosti můžeme vidět i v jiných historických událostech než jen u mnou zkoumaného židovského obyvatelstva. Příkladem může být otrokářský systém, kdy byli lidé bez jakýchkoliv práv bráni jako věc a něčí majetek až po jejich zrovnoprávnění nebo z opačné strany panovník společně s tehdejší šlechtou měli až do revoluce v roce 1848 velkou moc, která byla následně omezena ústavou. Nestálost, diskriminace či naopak převaha určité skupiny obyvatel se ovšem netýká jen dob minulých, nýbrž nás ovlivňuje i v přítomnosti a bude se neustále opakovat i v budoucnosti. Přítomnostní diskriminaci či naopak převahu společnosti jsem demonstrovala ve svém předdiplomním projektu pomocí Map komfortních a nekomfortních oblastí majoritní a minoritní společnosti, kdy jsem zkoumala komfortnost a diskomfortnost jednotlivých společenských skupin zastoupených v městě Brně v různých částech města. Z map je patrné, že i samo město je často v různých místech omezující či skoro diskriminační pro různé skupiny obyvatel nebo naopak přizpůsobená pro pobývání dané skupiny obyvatel. Výše zmíněnou nejednoznačnost, nejistotu a nestálost právního systému, lidského společenství a města jako takového jsem chtěla vyjádřit pomocí své diplomové práce.

3

**ARCHITEKTONICKÉ
ŘEŠENÍ**

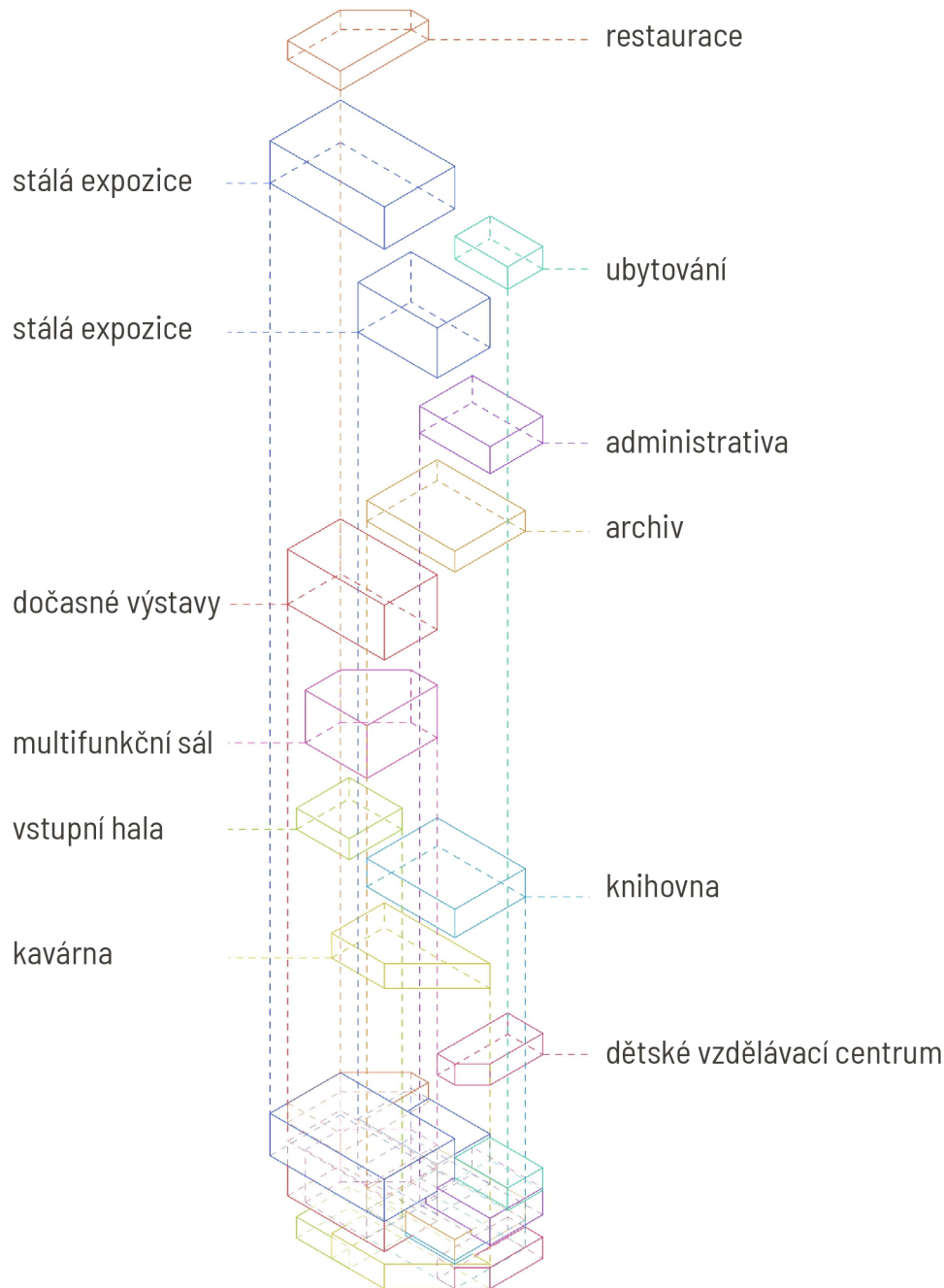
ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ - KONCEPT

Nejprve jsem z vytvořila abstrakci z do sebe vetknutých obdélníků. Tato abstrakce symbolizuje lidské společenství, jednotlivý obdélník potom představuje jednotlivou část společenství. Jednotlivá společenství jsou potom zdefinována přítomností společných specifických rysů a od ostatních společenství se naopak různými specifickými rysy liší. Tvar pozemku, na kterém se bude stavět ukazuje výsek společnosti, se kterou se zabývá. Hranice stavebního pozemku také určuje, která tělesa budou pomyslně useknutá (viz obrázek).

Z výše zmíněných obdélníků jsem potom extrudováním vytvořila tělesa a dále jsem pokračovala po ose y do 3d prostoru tím, že jsem přidávala na vyextrudovaná tělesa další tělesa směrem nahoru. Výše zmíněnou abstrakci z obdélníků přetransformovávám z 2d do 3d formátu. Na hranicích pozemku jsou zase některá tělesa pomyslně useknuta a na tomto místě je použit lehký obvodový plášť. Jednotlivé objekty jsou potom do sebe z různých stran a odlišnou měrou vsunuta. Tímto uvnitř objektu vznikají zajímavé prostory, které navzájem spolupůsobí. Jsou tu utvářeny prostory, které se mohou zdát submisivními a dominantními zároveň. Například velké těleso se může vzhledem k ostatním tělesům zdát dominantní svou velikostí, ovšem toto těleso je ostatními menšími tělesy narušováno, tudíž nemá tak převažující vzezření jak se na začátku mohlo zdát a funguje to i naopak, kdy menší těleso se může jevit submisivním, ale může jednat agresivním narušujícím způsobem vzhledem k ostatním větším tělesům. Utvářejí se tu tak prostory s vysokým stropem, ale následně mohou nečekaně přecházet do prostorů s menším stropem. Vytvářejí se tu i překvapující momenty v podlaže, kde se najednou propisuje do nynějšího podlaží těleso, které je o podlaží níž. Dochází tu tedy k jakési fluiditě a nejistotě prostoru, kdy se nedá na první pohled určit v jakém tělese zrovna stojíte. Tímto se snažím vyjádřit pomocí architektonického jazyka nejistotu z prostoru, stejně jako zažívají lidé ve svém společenství, kdy mohou být součástí společenství, které může mít v jednom čase převahu, ale za chvíli to může být úplně jinak.

Výše zmíněná tělesa jsou vytvořena z nosných železobetonových konstrukcí - desk, sloupů, zdí a průvlaků. Tyto nosné konstrukce jsou použity jen v místech, kde je to nevyhnutelné kvůli statickým potřebám budovy. Ostatní konstrukce jsou použity jen v místech, kde je to nutné z důvodů vnitřního programu budovy, aby zde byly zachovány co největší volnost a variabilita prostoru a tím se podtrhl koncept celé budovy - fluidita a nejistota prostoru. Použité příčky uvnitř budovy jsou často posuvné a prosklené, kvůli difúznosti a přelívání prostoru z jednoho do druhého.

Jednotlivá tělesa v nadzemních podlažích jsou z pohledového pigmentem probarveného betonu. Každé těleso má potom odlišnou barvu pohledového betonu. Použité barvy jsou rozdílné, ale mají podobný odstín a představují mírné odlišnosti mezi jednotlivými společenstvími mezi lidmi. Obálka budovy je tvořena proskleným lehkým obvodovým pláštěm v místě useknutí jednotlivých těles a ve zbylých částech je použit lehký obvodový plášť tvořený měděnými plechovými profily svým tvarem připomínající drapérii. Tato plechová fasáda zakrývá co je uvnitř budovy pomyslnou oponou a odkazuje tak na lidské společenství. Z dálky totiž nevíme co se skrývá uvnitř, je to pro nás záhadné a zabalené představami až předsudky. K tomu abychom pochopili co je uvnitř musíme přijít blíže a chvíli se s daným prostředím sžít, abychom jej pochopili. Pro podpoření této myšlenky, tak schválně vytvá-

řím dva úplně odlišné světy - uvnitř je použit pigmentem probarvený beton a z venku je použit lesklý měděný plechový lehký obvodový plášť, který zahaluje budovu a vytváří tak o prostoru, který je uvnitř úplně odlišné představy. Prosklený lehký obvodový plášť je potom tvořen odrazivým reflektivním sklem s opálovou barvou. Jelikož je použito reflektivní sklo, tak není vidět dovnitř objektu a návštěvník vidí jenom odraz skla a nevidí dovnitř budovy. Zde je znova použita myšlenka, že člověk nejdříve musí jít blíže aby jednotlivé vztahy a řád daných společenství pochopil.

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ - PROGRAM

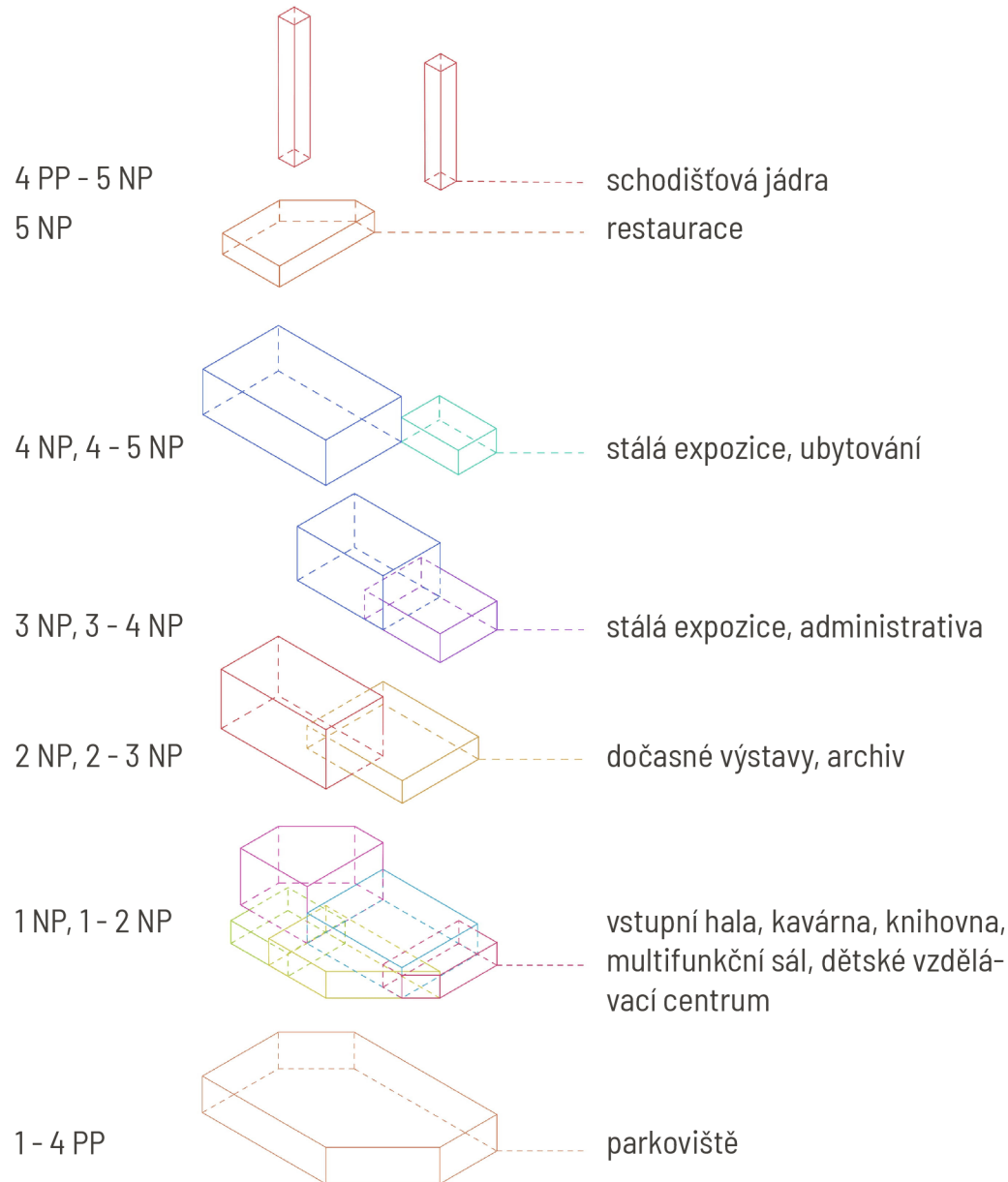
V celém objektu nejsou použity žádné hlavní chodby. Jednotlivé programy kopírují pouze výše zmíněná tělesa, která přecházejí do jiných těles a jím určených programů. V místech kde se tělesa překrývají záleží na situaci, jakému programu tento prostor bude náležet.

Do celého objektu vedou dva vstupy, jeden pro veřejnost směrem od autobusového nádraží, druhý pro zaměstnance ze strany železnice a vjezd do garáží z ulice Benešova kousek od viaduktu Křenová. Hlavní vstup navazuje na vstupní halu, která pokračuje kavárnou, z ní je potom přístup přímo do dětského vzdělávacího centra. Dále z druhé strany od vstupu se nachází multifunkční sál, který svou světlou výškou sahá až do druhého patra. Vedle multifunkčního sálu a haly se potom nachází knihovna, přes níž je možné procházet do schodištvé tubusu, které probíhá všemi patry, stejně tak je to u druhého tubusu, který se nachází hned ve vstupní hale a také probíhá všemi patry budovy. Vedlejší vstup pro zaměstnance potom vede přímo do schodištvého tubusu, který se nachází v knihovně.

Vjezd do garáží je přímo napojen na ulici Benešova, který vede bezprostředně do prvního podzemního patra. Garáže jsou potom koncipované do čtyř podzemních podlaží, přičemž jednotlivé podlaží je vždy posunuto rampami o půl patra níže. Do všech pater vedou dva schodištvé tubusy s výtahy.

Ve druhém podlaží se nachází prostor s dočasnými výstavami, který svou světlou výškou sahá až do třetího nadzemního podlaží. Pokračuje i ve třetím nadzemním podlaží, zde plynule navazuje na prostor se stálou expozicí, která se nachází ve třetím, čtvrtém patře a světlou výškou potom sahá až do patra pátého. V prostoru stálé expozice je v pátém patře zaklesnuto těleso s restaurací, která potom navazuje na venkovní terasu, která je umístěna na střeše spodního tělesa stálé expozice. Celý prostor stálé expozice skládající se ze dvou těles probíhá od třetího do pátého podlaží. Jednotlivá podlaží jsou spojená schodištvým tubusem. Různé výškové úrovně v rámci dočasných výstav a stálé expozice potom spojují rampy. První až třetí podlaží je spojeno dominantní schodištvou rampou. Rampa spojuje prostory vstupní haly a dvě patra dočasných výstav. Společně s dočasnými výstavami se ve druhém podlaží nachází program s archivem, nad ním se potom ve třetím podlaží nachází administrativní prostory a ve čtvrtém patře potom hotelový pokoj s apartmánem. Prostory archivu, administrativy a ubytování jsou v budově spíše oddělené.

První tubus probíhá garážemi v druhém a čtvrtém podzemním podlaží, v prvním patře vstupní halou, ve druhém a třetím podlaží dočasnými výstavami, ve čtvrtém stálou expozicí a nakonec v pátém podlaží ústí do restauračního zařízení. Druhý tubus probíhá prvním a třetím podzemním podlažím s garážemi, v prvním patře probíhá knihovnou, ve druhém potom archivem, ve třetím prostorem administrativy a nakonec ve čtvrtém ústí do patra s apartmánem a hotelovým pokojem.

4

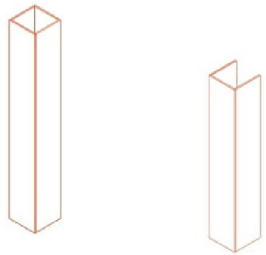
KONSTRUKČNÍ A MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ

KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ

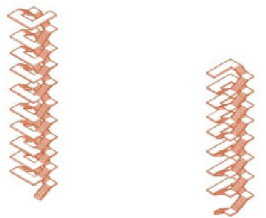
Celý nosný systém budovy je navržen jako železobetonový monolitický skelet složený z nosných sloupů, stěn, průvlaků, prostých, žebrových desek a dvou ztužujících železobetonových jader. Nosný systém budovy se celkově skládá ze dvou částí z podzemní a nadzemní. Celý objekt je založen na pilotách a základové desce. Podzemní část je tvořena vícepodlažními nosnými vetknutými sloupy umístěných v rastru 6 x 6 metrů na nich je uložena obousměrně pnutá předpjatá deska, kterou sloupy bodově podírají, dále potom obvodovými nosnými stěnami. Nad rampami jsou potom v místě chybějících sloupů navrženy předpjaté průvlaky. Jednotlivá patra jsou oddělena železobetonovými prostými obousměrně pnutými deskami a rampami.

Horní nadzemní část je tvořena ze souboru do sebe vražených spolupůsobících kvádrů. Jednotlivé kvádry se skládají z železobetonových nosných stěn a vetknutých sloupů, které jsou umístěny vždy v rastru reagujícím na nosné prvky, především sloupy, v podzemních podlažích. Na výše zmíněné stěny a sloupy jsou uloženy předpjaté průvlaky. Stropní konstrukce je tvořena železobetonovými deskami uloženy na průvlacích a nosných stěnách. Stropní konstrukce se potom skládá z železobetonových předpjatých jednosměrně pnutých desek a v místě vykonzolované konstrukce z jednosměrně pnutých předpjatých žebrových desek. Celou budovou potom probíhají dvě ztužující železobetonová schodišťová jádra.

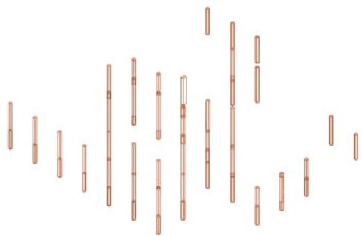
Obálka budovy se dělí na dva druhy skladebních konstrukcí. Z proskleného lehkého obvodového pláště, který pokrývá vždy celou stěnu jednotlivých kvádrů a z obvodového pláště, který je tvořen měděnými plechovými profily.

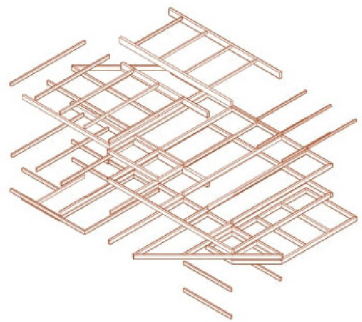
----- železobetonové
schodišťové tubusy

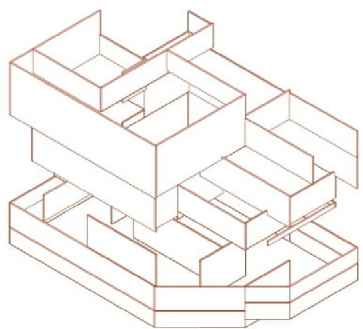
----- železobetonové
schodiště

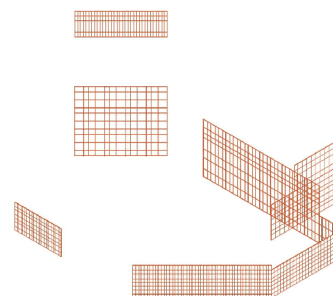
----- železobetonové
sloupy

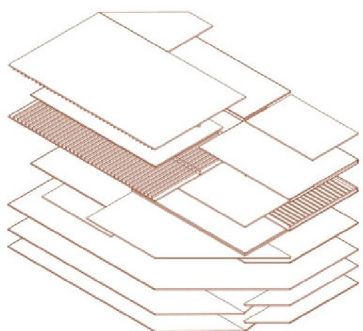
----- železobetonové
průvlaky

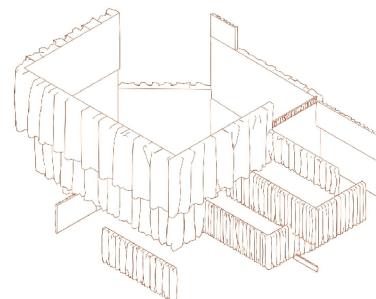
----- železobetonové
nosné stěny

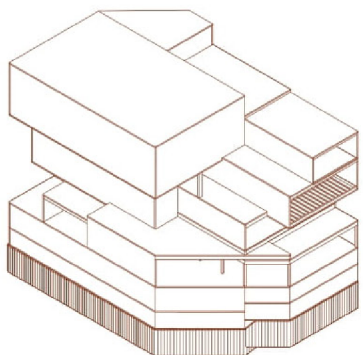
----- prosklený lehký
obvodový plášť

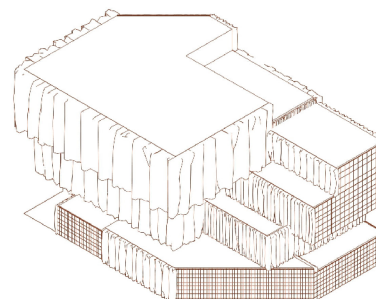
----- železobetonové prosté
a žebrové desky

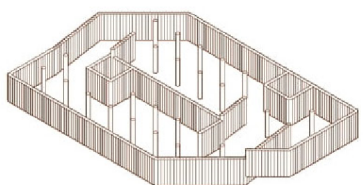
----- plechový lehký
obvodový plášť

----- prostorově konstrukční
řešení nosné části stavby

----- prostorově konstrukční
řešení celé fasády

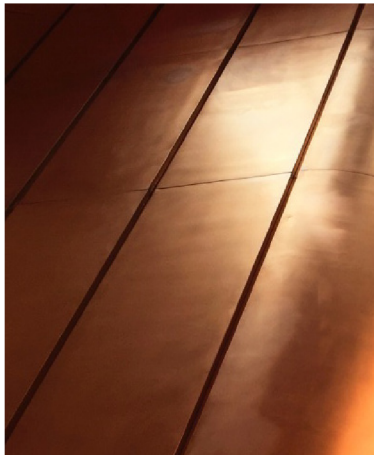
----- železobetonové piloty

MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ

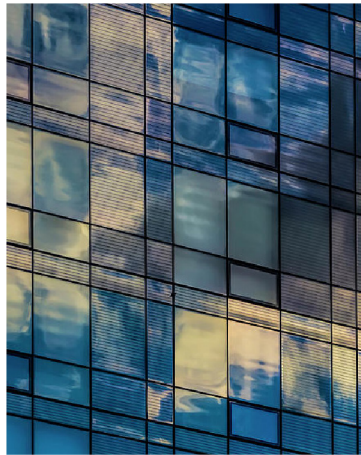
Nosné konstrukce budovy jsou z železobetonu. Jednotlivá tělesa v nadzemních podlažích jsou z pohledového pigmentem probarveného betonu. Každé těleso má potom odlišnou barvu pohledového betonu. Použité barvy jsou rozdílné, ale mají podobný odstín. Oddělovací příčky mezi jednotlivými programy jsou zděné, prosklené nebo posuvné. Obálka budovy je tvořena proskleným lehkým obvodovým pláštěm v místě useknutí jednotlivých těles a ve zbylých částech je použit lehký obvodový plášť tvořený měděnými plechovými profily svým tvarem připomínající drapérii. Prosklený lehký obvodový plášť je potom tvořen odrazivým reflektivním sklem s opálovou barvou. Střešní terasa je obložena vzorovanými kachlíky.

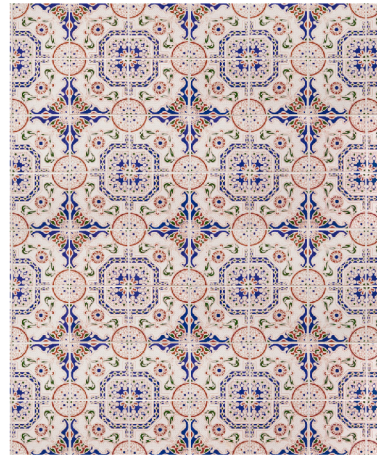
pigmentem probarvený pohledový beton

plechová fasáda z atypických ohýbaných měděných profilů

skleněná fasáda ze skleněných opálově reflektivních panelů

vzorované kachličky na terase

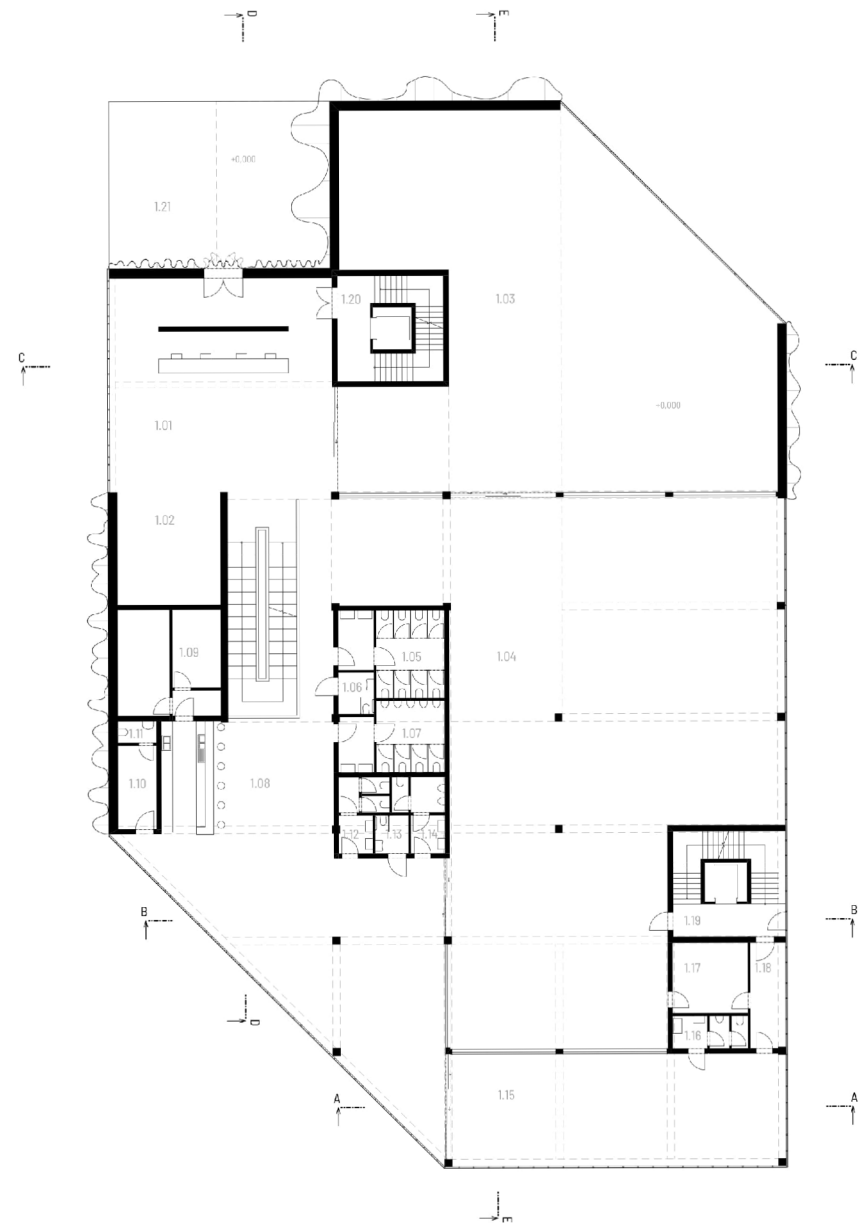
5

DOKUMENTACE

LEGENDA MÍSTNOSTÍ 1 NP

Č.M.	NÁZEV MÍSTNOSTI	PLOCHA (m ²)
1.01	VSTUPNÍ HALA	203,4 m ²
1.02	ŠATNA	33,5 m ²
1.03	MULTIFUNKČNÍ SAL	422,8 m ²
1.04	KNIHOVNA	495,5 m ²
1.05	WC ŽENY	24 m ²
1.06	WC INVALIDÉ	4,4 m ²
1.07	WC MUŽI	20,5 m ²
1.08	KAVARNA	204,7 m ²
1.09	ZÁZEMÍ KAVÁRNY	31,7 m ²
1.10	ŠATNY	12,2 m ²
1.11	WC ZAMĚSTNANCI	2,5 m ²
1.12	WC ŽENY	9,4 m ²
1.13	WC INVALIDÉ	3,7 m ²
1.14	WC MUŽI	9,8 m ²
1.15	DĚTSKÉ VZDĚLÁVACÍ CENTRUM	111,8 m ²
1.16	WC DĚTSKÉ CENTRUM	7,3 m ²
1.17	TECHNICKÁ MÍSTNOST	15,6 m ²
1.18	CHODBA	10,8 m ²
1.19	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²
1.20	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²
1.21	NÁDVORÍ	107,1 m ²

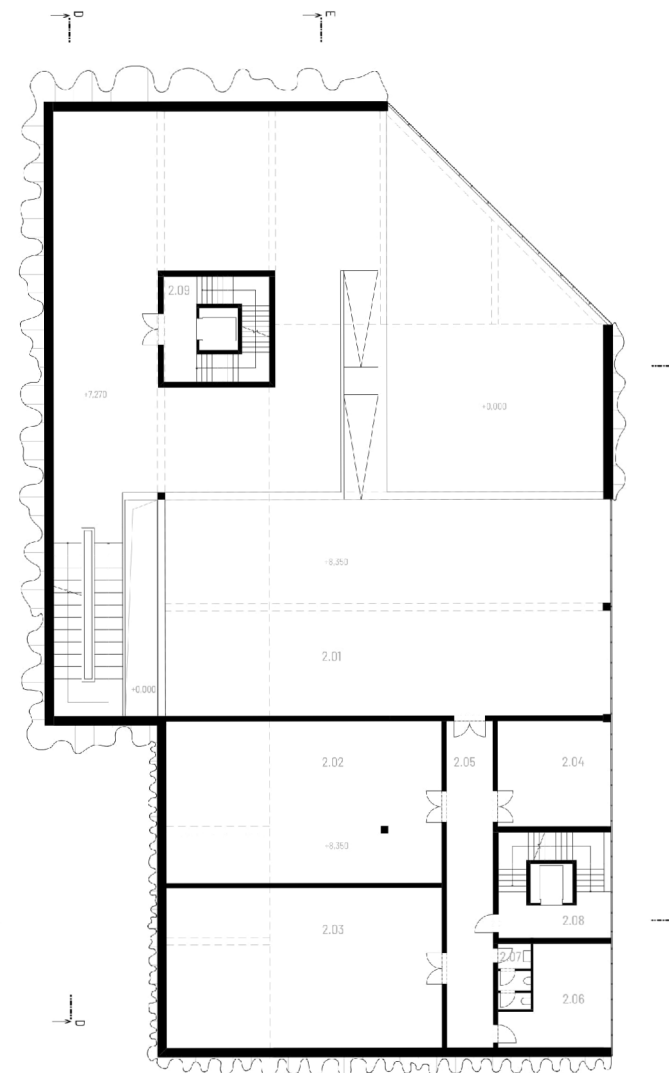

půdorys 1 NP M 1:200

LEGENDA MÍSTNOSTÍ 2 NP

Č. M.	NÁZEV MÍSTNOSTI	PLOCHA (m ²)
2.01	DOČASNĚ VYSTAVY	650,3 m ²
2.02	ARCHIV	129,9 m ²
2.03	ARCHIV	128 m ²
2.04	DÍLNA	34,9 m ²
2.05	CHODBA	44,0 m ²
2.06	TECHNICKÁ MÍSTNOST	27,2 m ²
2.07	WC ARCHIV	6,5 m ²
2.08	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²
2.09	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²

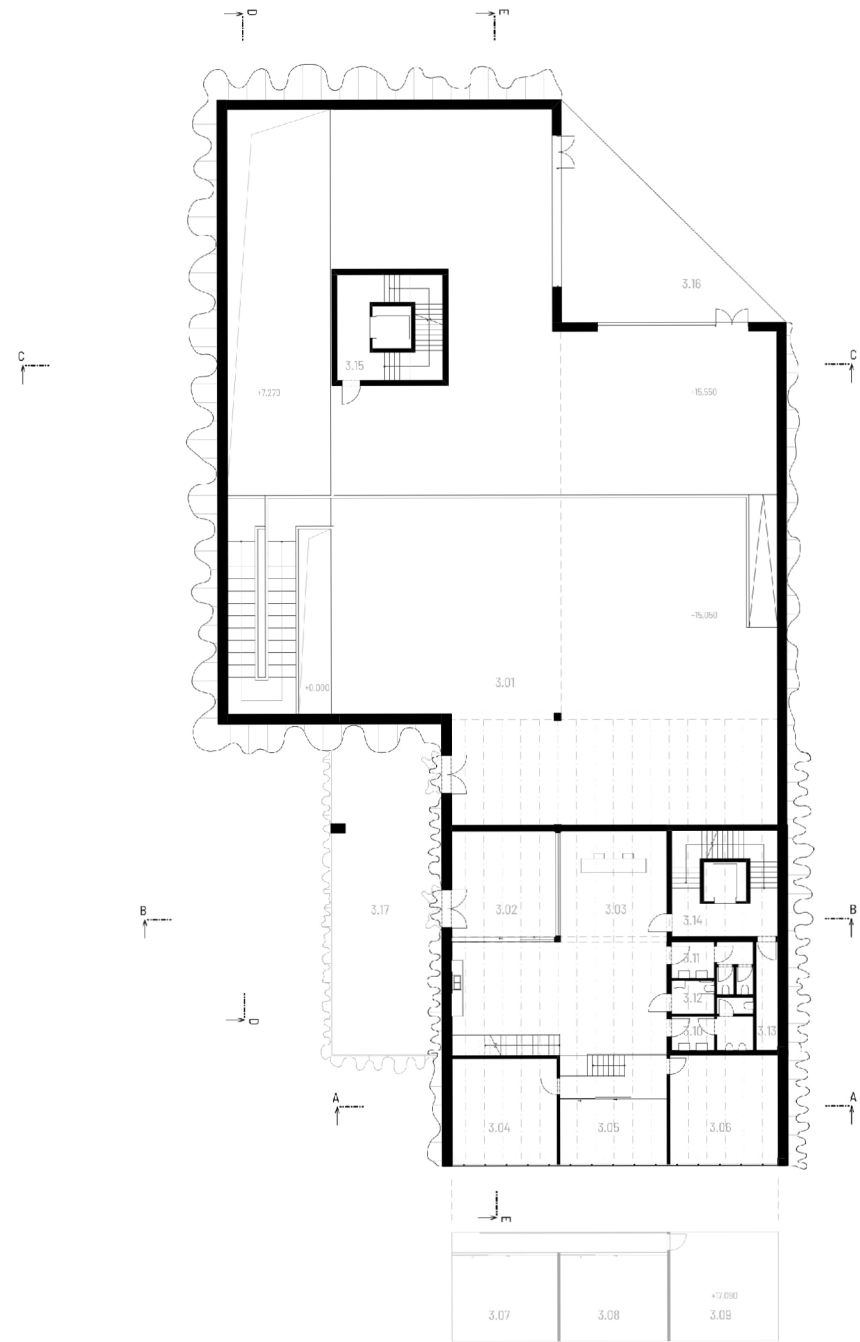

půdorys 2 NP M 1:200

LEGENDA MÍSTNOSTÍ 3 NP

Č.M.	NÁZEV MÍSTNOSTI	PLOCHA (m ²)
3.01	DOČASNÉ VYSTAVY	704,3 m ²
3.02	ZASEDACÍ MÍSTNOST	32,3 m ²
3.03	SPOLEČNÉ PROSTORY	118 m ²
3.04	KANCELÁŘ	32,6 m ²
3.05	KANCELÁŘ	20,4 m ²
3.06	KANCELÁŘ	34,4 m ²
3.07	KANCELÁŘ	26,3 m ²
3.08	KANCELÁŘ	26,3 m ²
3.09	KANCELÁŘ	34,4 m ²
3.10	WC MUŽI	9,6 m ²
3.11	WC ŽENY	9,3 m ²
3.12	WC INVALIDÉ	3,7 m ²
3.13	TECHNICKÁ MÍSTNOST	7 m ²
3.14	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²
3.15	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²
3.16	VENKOVNÍ BALKÓN	72,6 m ²
3.17	VENKOVNÍ TERASA	107,4 m ²

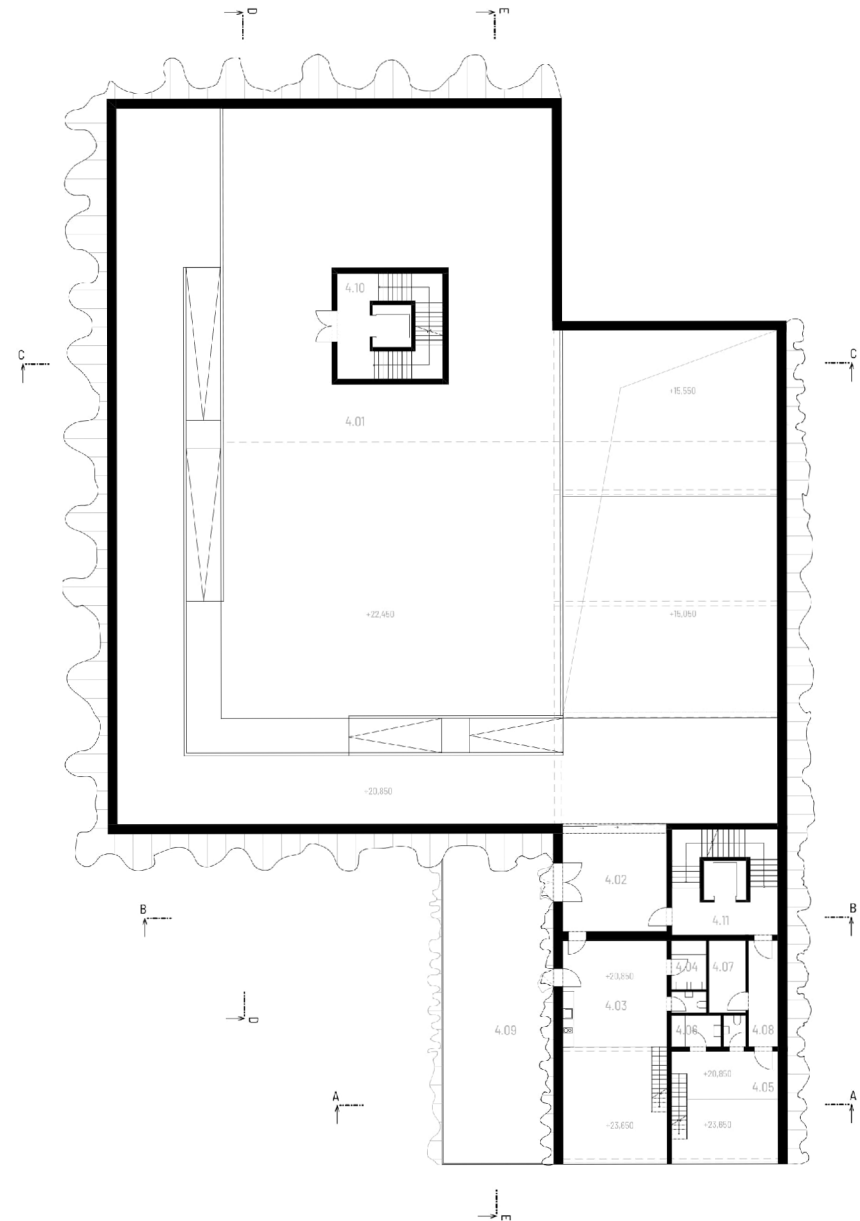

půdorys 3 NP M 1:200

LEGENDA MÍSTNOSTÍ 4 NP

Č.M.	NÁZEV MÍSTNOSTI	PLOCHA (m ²)
4.01	VYSTAVA	986,6 m ²
4.02	VENKOVNÍ ATRIUM	32,5 m ²
4.03	APARTMÁN	67,5 m ²
4.04	ZÁZEMÍ APARTMÁNU	7,5 m ²
4.05	HOTELOVÝ POKOJ	34,8 m ²
4.06	ZÁZEMÍ HOTELOVÉHO POKOJE	6,7 m ²
4.07	TECHNICKÁ MÍSTNOST	7,7 m ²
4.08	CHODBA	9,2 m ²
4.09	VENKOVNÍ TERASA	107,9 m ²
4.10	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²
4.11	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²

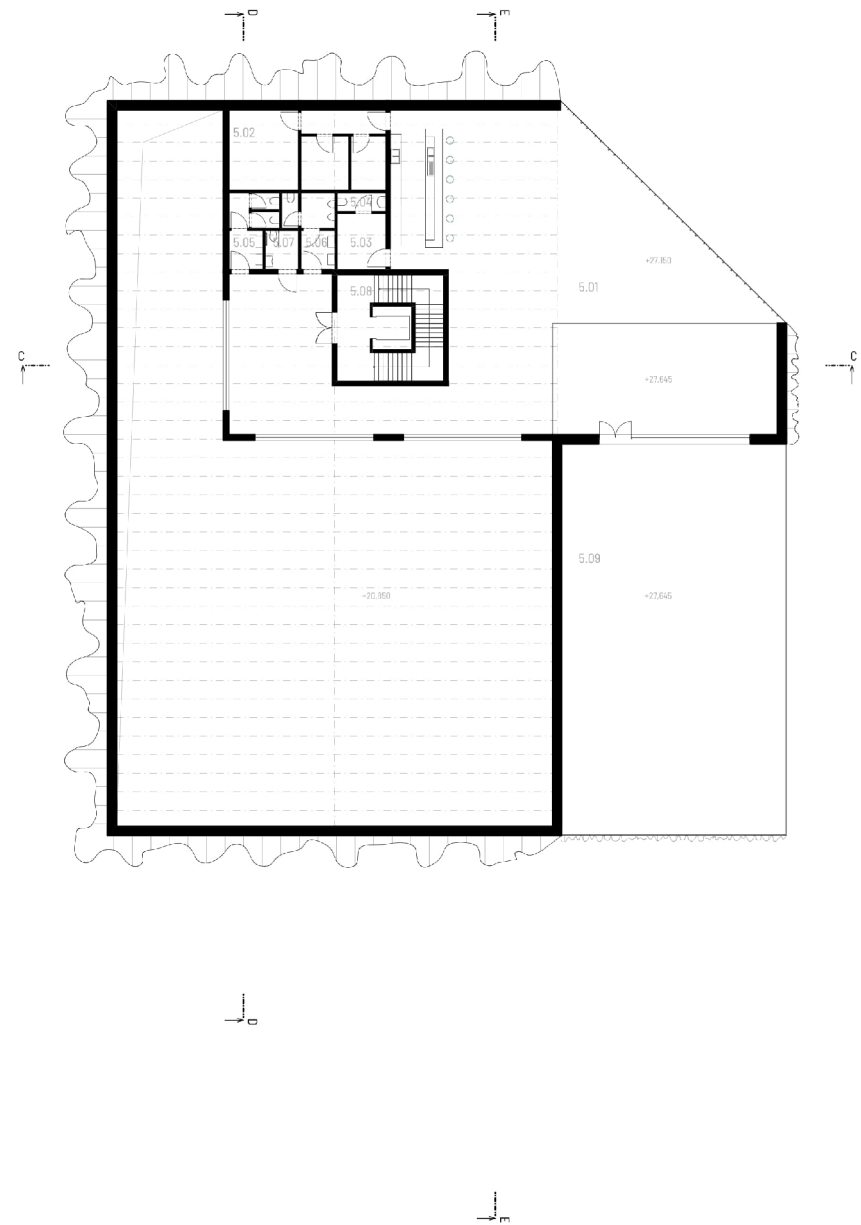

půdorys 4 NP M 1:200

LEGENDA MÍSTNOSTÍ 5 NP

Č.M.	NÁZEV MÍSTNOSTI	PLOCHA (m ²)
5.01	RESTAURACE	334,1 m ²
5.02	ZÁZEMÍ RESTAURACE	36,6 m ²
5.03	ŠATNA ZAMĚSTNANCI	7,8 m ²
5.04	WC ZAMĚSTNANCI	2,6 m ²
5.05	WC ŽENY	9,3 m ²
5.06	WC MUŽI	9,6 m ²
5.07	WC HANDICAP	3,7 m ²
5.08	SCHODIŠTĚ	32,5 m ²
5.09	TERASA RESTAURACE	253,7 m ²

půdorys 5 NP M 1:200

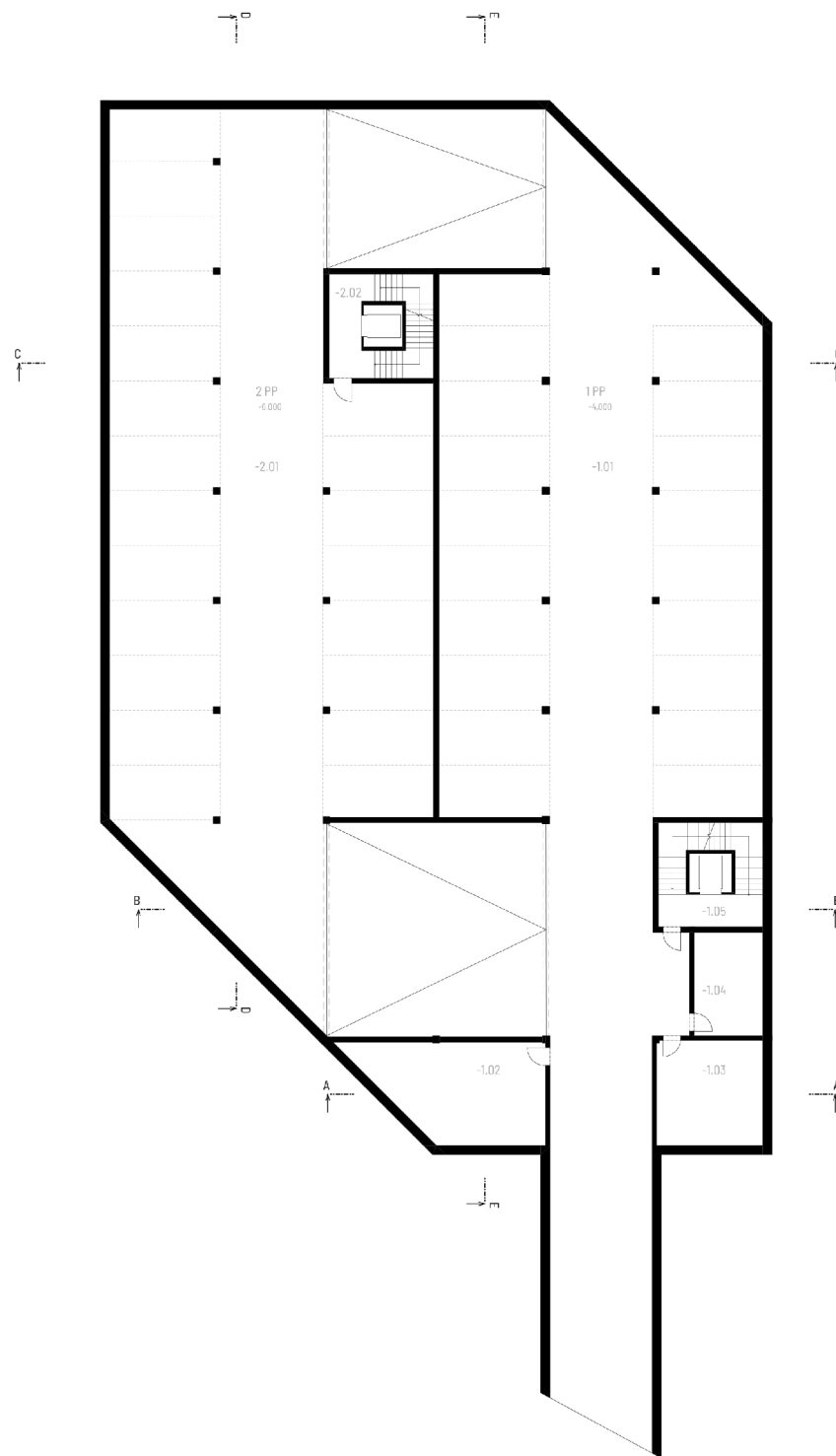

LEGENDA MÍSTNOSTÍ 1 PP

Č.M.	NÁZEY MÍSTNOSTI	PLOCHA (m ²)
-1.01	GARAŽE 1 PP	677,8 m ²
-1.02	TECHNICKÁ MÍSTNOST	50,6 m ²
-1.03	TECHNICKÁ MÍSTNOST	33,4 m ²
-1.04	TECHNICKÁ MÍSTNOST	21,2 m ²
-1.05	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²

LEGENDA MÍSTNOSTÍ 2 PP

Č.M.	NÁZEY MÍSTNOSTI	PLOCHA (m ²)
-2.01	GARAŽE 2 PP	668,4 m ²
-2.02	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²

půdorys 1 PP, 2 PP M 1:200

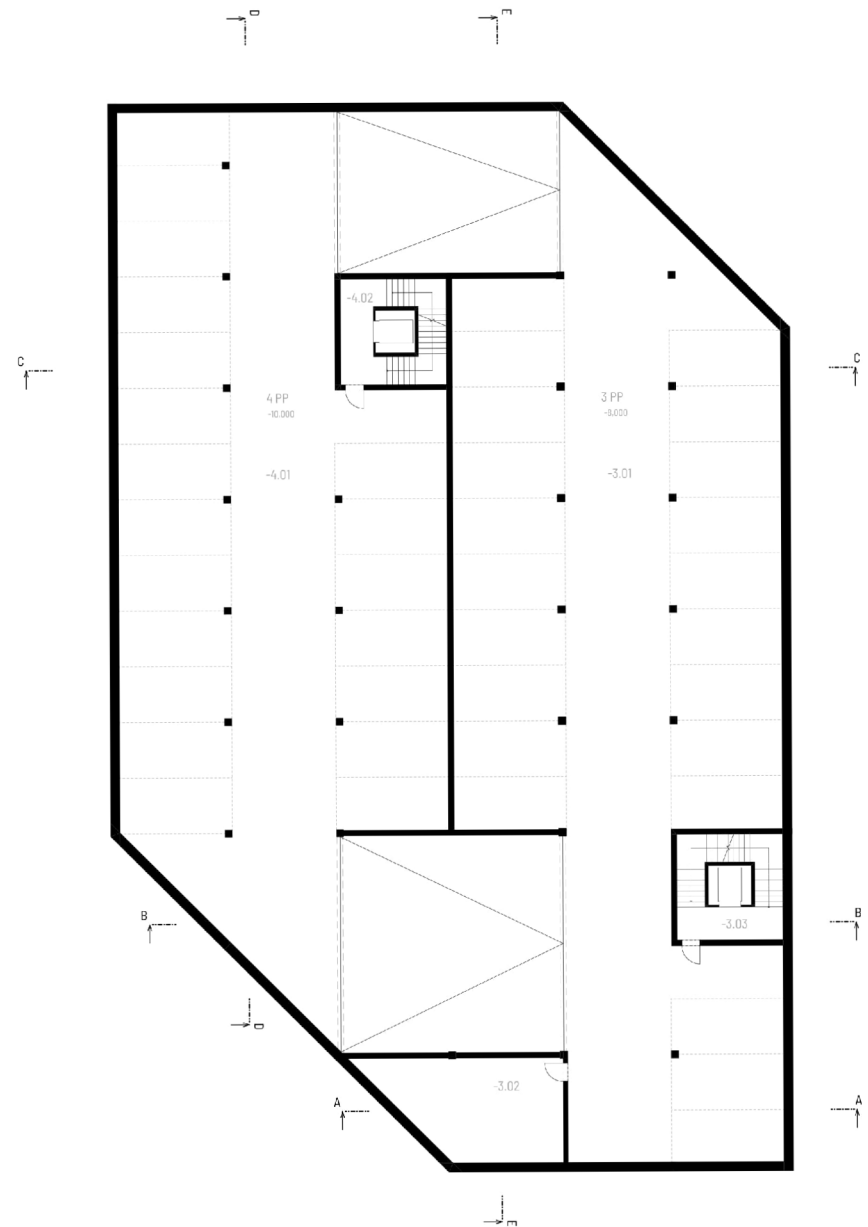

LEGENDA MÍSTNOSTÍ 3 PP

Č.M.	NÁZEV MÍSTNOSTI	PLOCHA (m ²)
-1.01	GARAŽE 1 PP	735,7 m ²
-1.02	TECHNICKÁ MÍSTNOST	50,8 m ²
-1.03	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²

LEGENDA MÍSTNOSTÍ 4 PP

Č.M.	NÁZEV MÍSTNOSTI	PLOCHA (m ²)
-2.01	GARAŽE 2 PP	888,4 m ²
-2.02	SCHODIŠTĚ	253,7 m ²

půdorys 3 PP, 4 PP M 1:200

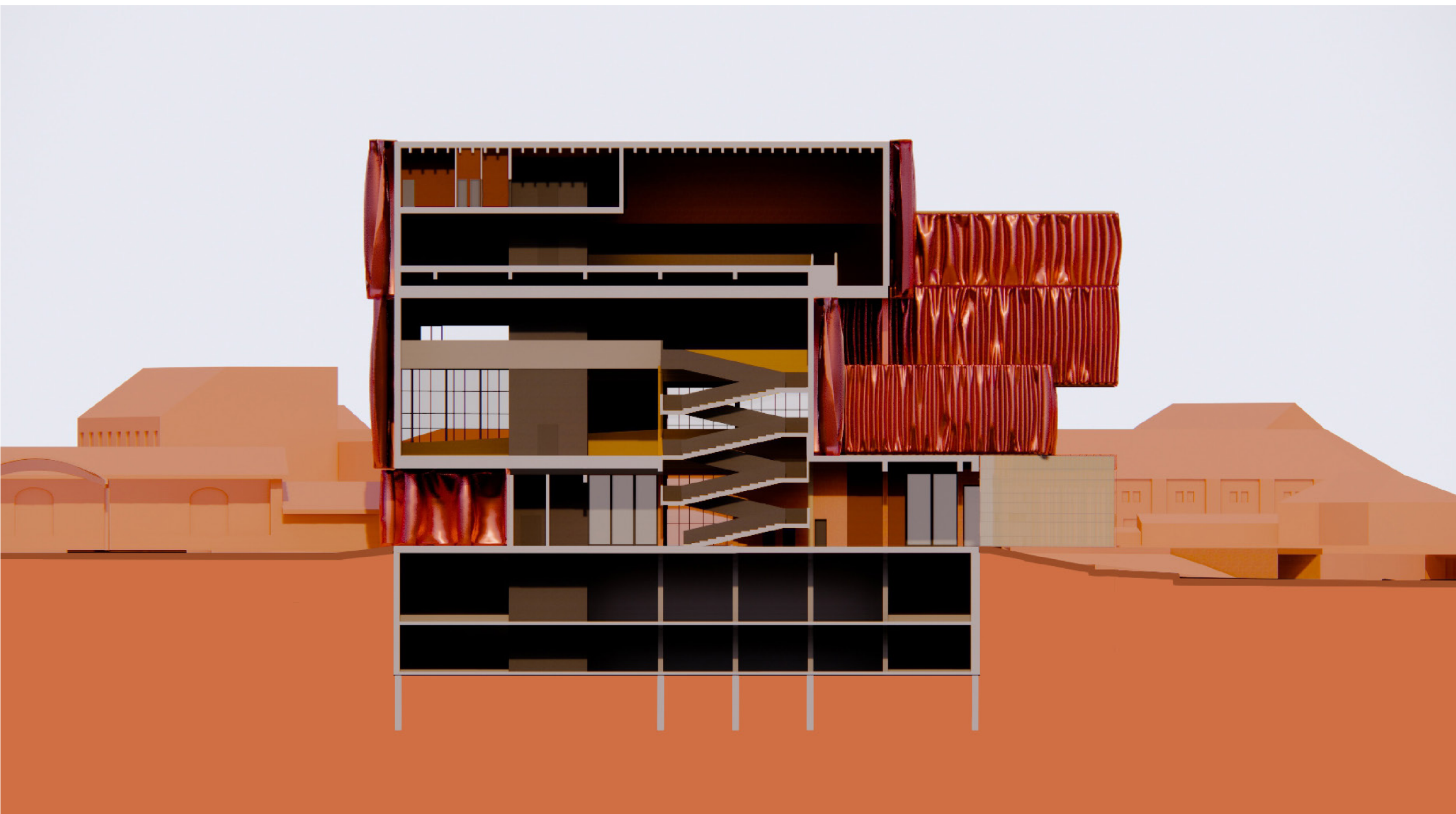
řez A - A M 1:200

řez B - B M 1:200

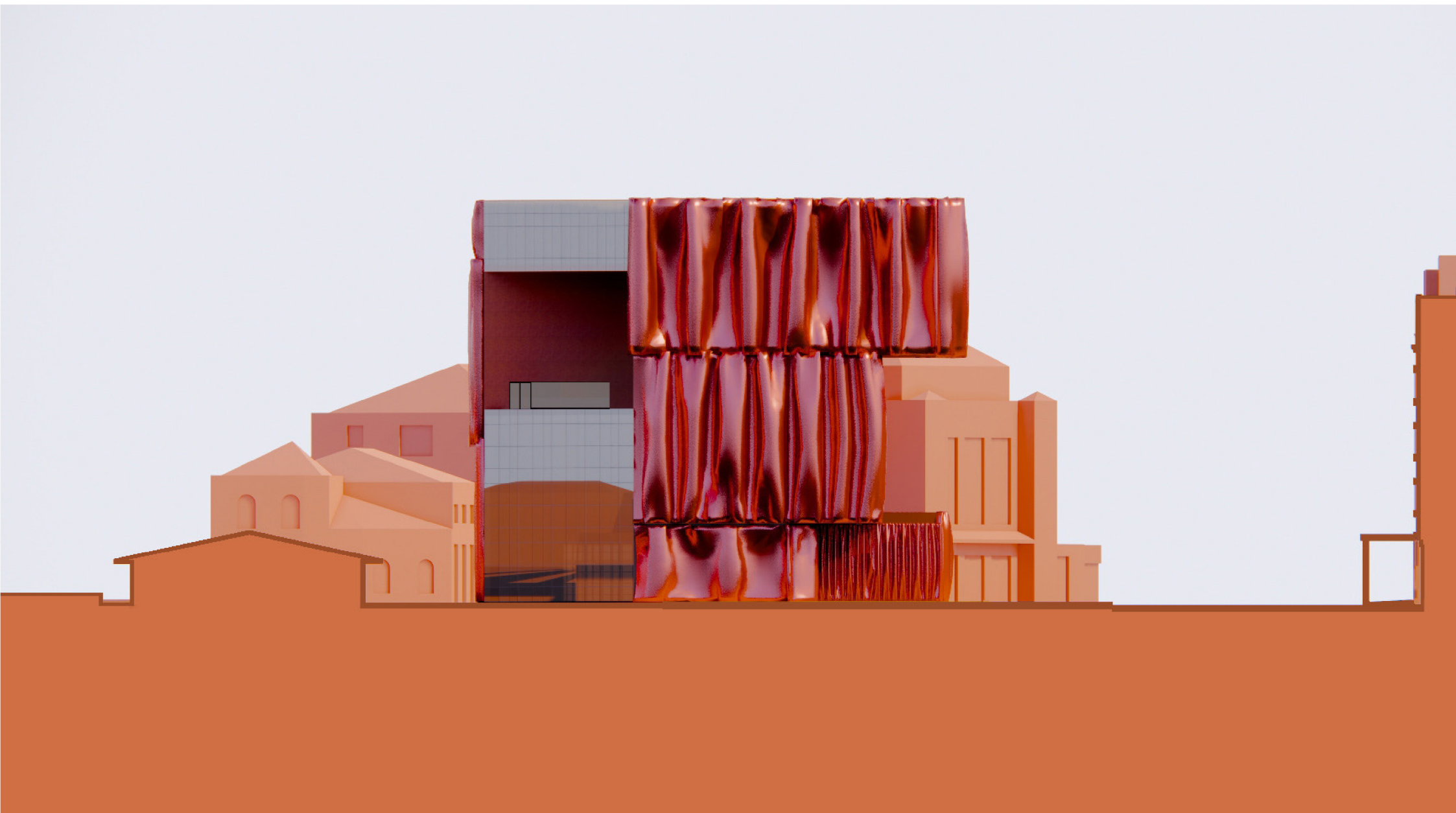
řez C - C M 1:200

řez D - D M 1:200

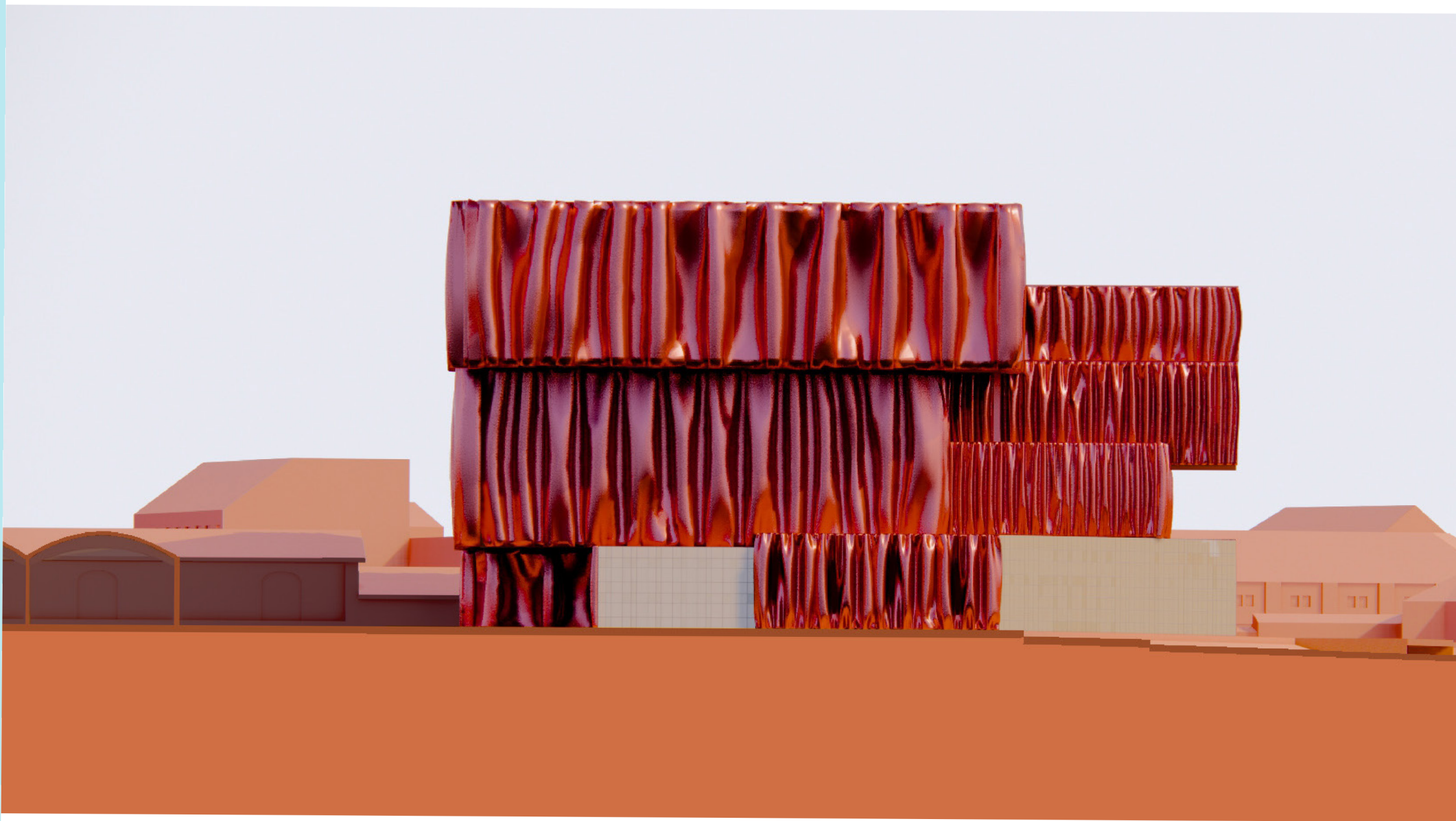
řez E - E M 1:200

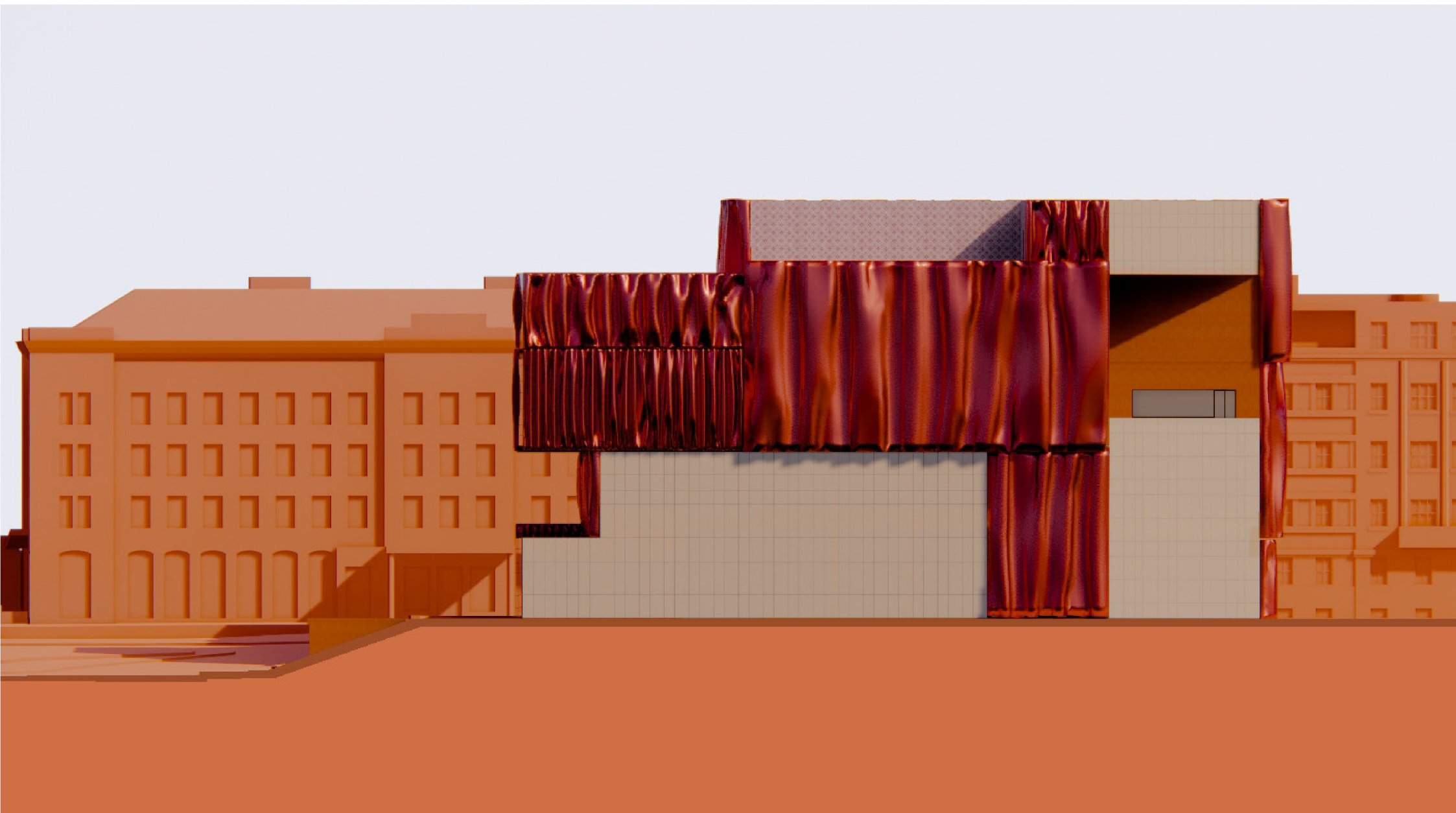
pohled severní M 1:200

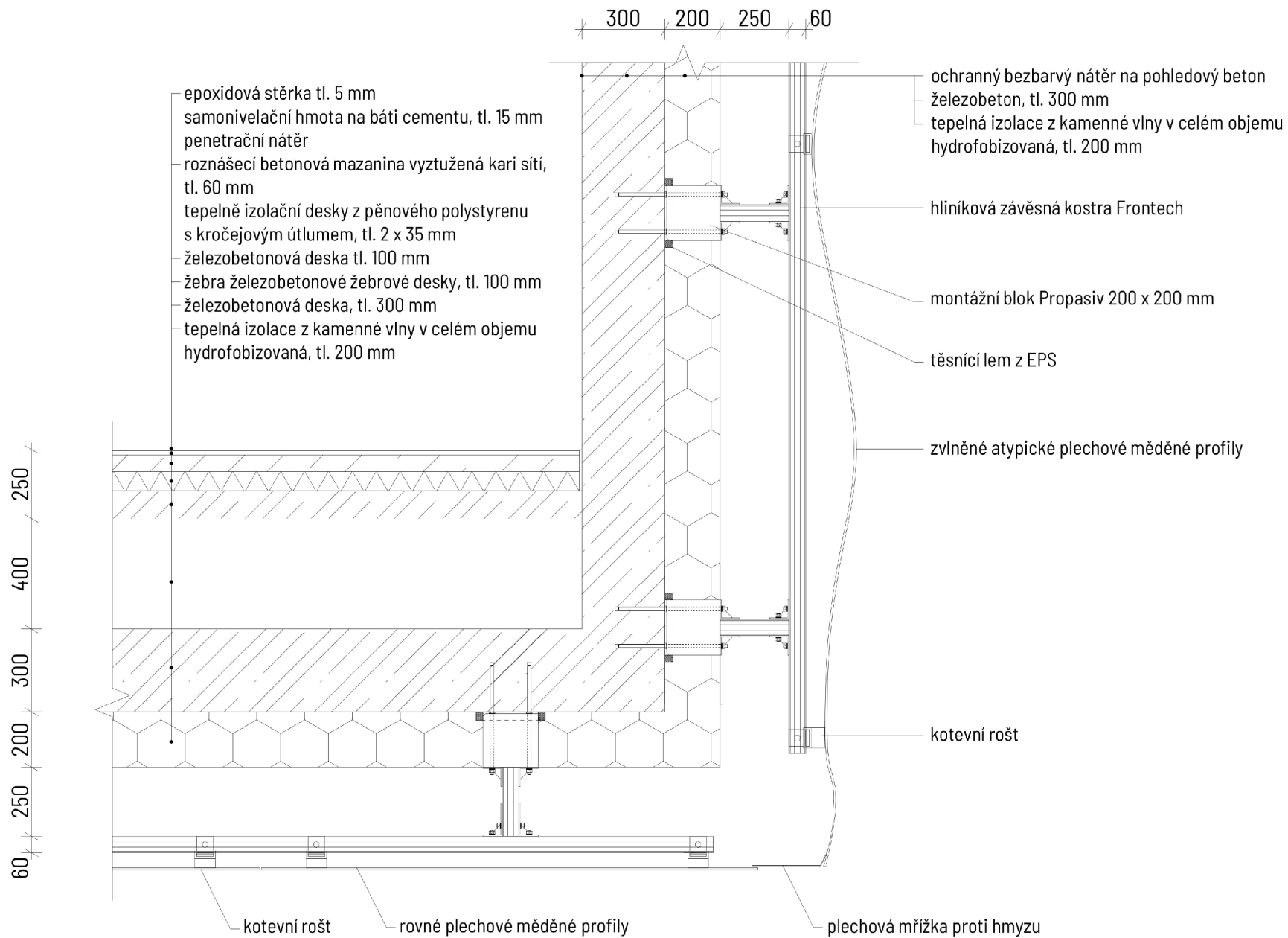
pohled jižní M 1:200

pohled západní M 1:200

pohled východní M 1:200

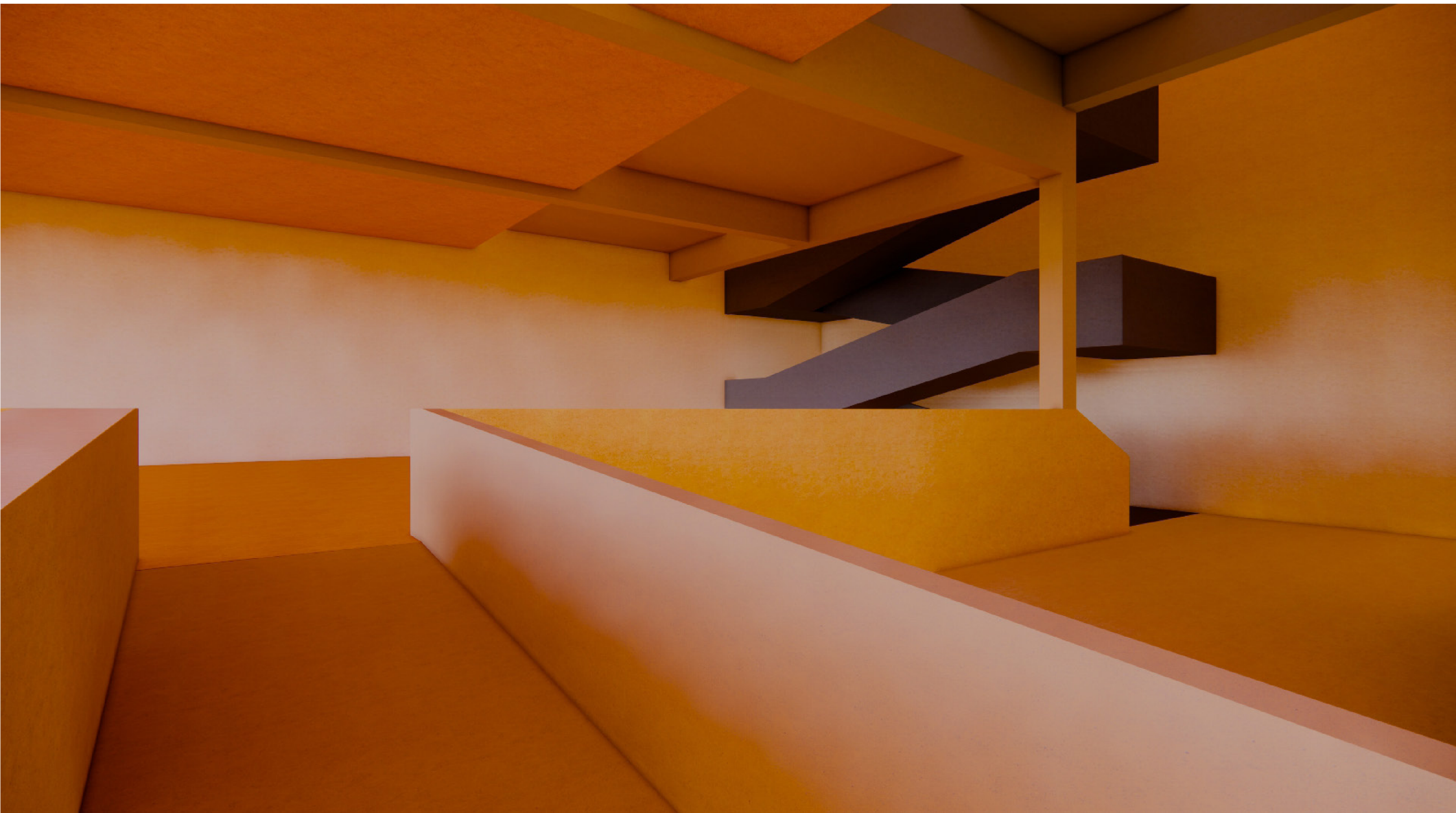
detail svislého rohu fasády M 1:10

vizualizace exteriéru

vizualizace exteriéru

vizualizace interiéru

vizualizace interiéru

ZDROJE A CITACE

HARLENDEROVÁ, Eva. Modernita a holocaust. Pořičí 273/5, Brno-střed 639 00, 2021. Před-diplomní ateliérový projekt. Vysoké učení technické v Brně. Vedoucí práce Mgr inž. arch Szymon Rozwalka.

BAUMAN, Zygmunt. Modernita a holocaust. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. Post (Sociologické nakladatelství). ISBN 8086429237.

KOPEC, Jakub a Szymon ROZWAŁKA, ed. Kompaktní město: Compact city. Brno: 4AM Fórum pro architekturu a média, 2012. ISBN 9788090514904.

Louisiana channel. Peter Eisenman Interview: Field of Otherness [online]. Vimeo. [Video]. [17.7.2022] Dostupnost: https://vimeo.com/412273515?embedded=true&source=video_title&owner=15610106

<https://www.tugendhat.eu/udalost/brnenska-ringstrasse/>

<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Otroctv%C3%AD>

<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Men%C5%A1ina>

<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Etnikum>

